

**ZNEŠKODŇOVANIE LIEKOV
NESPOTREBOVANÝCH FYZICKÝMI OSOBAMI
DISPOSAL OF UNUSED DRUGS BY PRIVATE INDIVIDUALS**

Organizačný útvar ŠÚKL:	Oddelenie kontroly distribúcie liekov a lekárenstva		
Kód:	MP 105/2016	Platnosť:	od 15.09.2016
Verzia:	5	Strana:	1/6

1.1 Účel

Metodický pokyn určuje správne zaobchádzanie a zhromažďovanie nebezpečného odpadu - lieky nespotrebované fyzickými osobami, v priestoroch verejnej lekárne.

1.2 Použité pojmy

Odpad je huteľná vec, alebo látka, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade so zákonom o odpadoch (zákon č. 79/2015 Z. z.) povinný sa zbaviť.

Nakladanie s odpadom je zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu vrátane dohľadu nad týmito činnosťami a nasledujúcej starostlivosti o miesta zneškodňovania a zahŕňa aj konanie obchodníka alebo sprostredkovateľa.

Zber odpadu je zhromažďovanie odpadu od inej osoby vrátane jeho predbežného triedenia a dočasného uloženia odpadu na účely prepravy do zariadenia na spracovanie odpadov.

Zhromažďovanie odpadu je dočasné uloženie odpadu u držiteľa odpadu pred ďalším nakladaním s ním, ktoré nie je skladovaním odpadu.

Skladovanie odpadu je dočasné uloženie odpadu pred niektorou z činností zhodnocovania odpadu alebo zneškodňovania odpadu v zariadení, v ktorom má byť tento odpad zhodnotený alebo zneškodnený.

Držiteľ odpadu je pôvodca odpadu alebo osoba, ktorá má odpad v držbe.

Pôvodca odpadu je:

- a) každý pôvodný pôvodca, ktorého činnosťou odpad vzniká, alebo
- b) ten, kto vykonáva úpravu, zmiešavanie alebo iné úkony s odpadmi, ak ich výsledkom je zmena povahy alebo zloženia týchto odpadov.

Nebezpečný odpad je odpad, ktorý má aspoň jednu nebezpečnú vlastnosť uvedenú v prílohe č. 3. Nariadenia komisie EÚ č. 1357/2014.

1.3 Použité skratky

MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

MP	Metodický pokyn
NO	nebezpečný odpad
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OKDLaL	oddelenie kontroly distribúcie liekov a lekárenstva
OMK	oddelenie manažérstva kvality
OPL	omamné a psychotropné látky
OS	organizačná smernica
OK BA	okresný úrad v Bratislave
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzením
ŠPP	štandardný pracovný postup
ŠÚKL	Štátny ústav pre kontrolu liečiv
TL	tlačivo
Z. z.	zbierka zákonov

1.4 Súvisiace predpisy a literatúra

1.4.1 Právne predpisy

Nariadenia komisie EÚ č. 1357/2014 z 18. decembra 2014, ktorým sa nahrádza príloha III k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov

Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa o vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje *Katalóg odpadov*

Usmernenia MŽP SR k zaraďovaniu odpadových liekov podľa katalógu odpadov

2 Klasifikácia odpadu z liekov podľa katalógu odpadov

Odpad z liekov nespotrebovaných fyzickými osobami sa zaraďuje medzi:

Kat. č. 200131 *cytotoxické a cytostatické liečivá* - nebezpečný odpad,

Kat. č. 200132 *liečivá iné ako uvedené v položke 20 01 31* - ostatný odpad.

Odpad z liekov vznikajúci vo verejných lekárňach, vo výrobe, u dovozcov a distribútorov liekov, vo vedecko-výskumných pracoviskách a v iných zdravotníckych zariadeniach sa zaraďuje medzi:

Kat. č. 180108 *cytotoxické a cytostatické liečivá* - nebezpečný odpad,

Kat. č. 180109 *liečivá iné ako uvedené v položke 18 01 08* - ostatný odpad,

Kat. č. 180207 *cytotoxické a cytostatické liečivá z veterinárnych liekov* - nebezpečný odpad,

Kat. č. 180208 *liečivá iné ako uvedené v položke 180207 z veterinárnych liekov* - ostatný odpad.

Podľa usmernenia MŽP SR sa medzi tento odpad zaraďujú:

- NO s kat. číslom 180108, 200131 a 180207 vzniká zo *všetkých liekov uvedených v zozname liekov*, vrátane liekov s obsahom OPL a prekursorov, a liekov s cytostatickým a cytotoxickým účinkom (pozri Usmernenie MŽP SR).
- Ostatný odpad s kat. číslom 180109 a 200132 vzniká z homeopatických liečiv a z liečivých rastlín.

2.1 Úlohy ŠÚKL a verejných lekární vyplývajúce zo zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov

Podľa § 74 zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov

Zneškodňovanie odpadu z humánnych liekov:

- tento odpad sa zneškodňuje podľa zákona č. 79/2015 Z. z.,
- držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni sa považuje za pôvodcu odpadu a jeho zneškodnenie zabezpečí na vlastné náklady podľa zákona č. 79/2015 Z. z. okrem odpadu z liekov nespotrebovaných fyzickými osobami,
- verejná lekáreň je povinná zhromažďovať humánne lieky nespotrebované fyzickými osobami a odovzdávať ich štátnemu ústavu. Štátny ústav sa považuje za pôvodcu tohto odpadu a zabezpečí jeho zneškodnenie na vlastné náklady podľa zákona č. 79/2015 Z. z.,
- držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni a štátny ústav uchovávajú doklad o zneškodnení humánnych liekov:
  - a) neobsahujúcich omamné látky alebo psychotropné látky tri roky,
  - b) obsahujúcich omamné látky alebo psychotropné látky II. skupiny a III. skupiny desať rokov.

Podľa § 103 zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov

Zneškodňovanie odpadu z veterinárnych liekov:

- tento odpad sa zneškodňuje podľa zákona č. 79/2015 Z. z.,
- držiteľ povolenia na zaobchádzanie s liekmi a orgán štátnej správy na úseku veterinárnej farmácie podľa § 130 písm. b), ktorý nakupuje veterinárne lieky podľa § 132 písm. g), sa považujú za pôvodcov odpadu a jeho zneškodnenie zabezpečia na vlastné náklady podľa zákona č. 79/2015 Z. z.,
- veterinárny lekár alebo iná fyzická osoba-podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má nespotrebované veterinárne lieky a ich obaly, veterinárne lieky po čase ich použiteľnosti, veterinárne lieky, ktorých uzáver alebo obal sa poškodil alebo znečistil, je povinný ich zneškodniť podľa zákona č. 79/2015 Z. z.,
- držiteľ povolenia na zaobchádzanie s liekmi a orgán štátnej správy na úseku veterinárnej farmácie podľa § 130 písm. b) až d), veterinárny lekár alebo iná fyzická

osoba-podnikateľ alebo právnická osoba uchováva doklad o zneškodnení veterinárnych liekov:

- a) neobsahujúcich omamné látky alebo psychotropné látky tri roky,
- b) obsahujúcich omamné látky alebo psychotropné látky II. skupiny a III. skupiny desať rokov,
- verejná lekáreň je povinná zhromažďovať veterinárne lieky nespotrebované fyzickými osobami a odovzdávať ich štátnemu ústavu. Štátny ústav sa považuje za pôvodcu tohto odpadu a zabezpečí jeho zneškodnenie na vlastné náklady podľa zákona č. 79/2015 Z. z.

Podľa § 117 zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov

Zneškodňovanie odpadu zo zdravotníckych pomôcok:

- tento odpad sa zneškodňuje podľa zákona č. 79/2015 Z. z.,
- držiteľ povolenia na zaobchádzanie s liekmi a zdravotníckymi pomôckami sa považuje za pôvodcu odpadu a jeho zneškodnenie zabezpečí na vlastné náklady podľa zákona č. 79/2015 Z. z.

Poznámka: Držitelia povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti, s platnosťou od 01.01.2016, nemusia žiadať o súhlas na nakladanie s nebezpečným odpadom pokiaľ nenakladajú s väčším množstvom odpadu ako 1 t ročne (§ 97 ods. 1 písm. f) zákona č. 79/2015 Z. z.).

3. Postup pri nakladaní s odpadom

Opadom sa stávajú lieky, ktoré:

- nezodpovedajú požadovanej kvalite,
- sú po uplynutí času použiteľnosti,
- sú znehodnotené pri rôznych nehodách a havarijných situáciách,
- sú lieky nespotrebované fyzickými osobami,
- ŠÚKL nariadil ich stiahnutie z trhu.

3.1 Nakladanie s odpadom z liekov nespotrebovaných fyzickými osobami vo verejnej lekární

- Verejná lekáreň musí mať určený priestor (pozri príloha č. 1, vyhlášky MZ SR č. 129/2012 Z. z.) pre dočasné zhromažďovanie liekov nespotrebovaných fyzickými osobami označený prílohami č. 1 - 3. tohto MP.
- Základným obalom pre tento odpad je priesvitné polyetylénové hrubé vrece, ktoré na tento účel určil ŠÚKL.
- Priestor na dočasné zhromažďovanie odpadu je vytvorený v každej verejnej lekární v Slovenskej republike.
- Nespotrebované lieky od občanov preberie zodpovedný pracovník lekárne.
- Pri skladovaní sa postupuje podľa *Prevádzkového poriadku lekárne pre miesto vyhradené na zhromažďovanie nebezpečného odpadu.*
- Použitie ihly, striekačky, ortuťové teploměry sa zbierajú zvlášť do plastových fliaš a odovzdávajú sa spolu s ostatným odpadom.
- Lieky nespotrebované fyzickými osobami, ktoré obsahujú OPL a prekursorov drog sa zbierajú spolu s ostatnými liekmi v priesvitnom vreci.

Odpad z liekov z lekárni je zbieraný v pravidelných intervaloch pracovníkmi spoločnosti. Odvoz odpadu sa uskutočňuje 2x ročne, t. j. jarným zvozom (marec - apríl) a jesenným zvozom (október – november). Okrem pravidelného zvozu sa vykoná aj nepravidelný zvoz v prípade havárie alebo ukončenia činnosti lekárne a letný zvoz vo vybraných lekárňach s väčším množstvom odpadu.

Organizačným zabezpečením a výkonom zneškodňovania zozbieraných liekov nespotrebovaných fyzickými osobami poveril ŠÚKL v súlade s výsledkami verejného obstarávania spoločnosť MODRÁ PLANÉTA, spol. s r. o., Bratislava, ktorá má povolenie na prepravu a zabezpečenie likvidácie NO od OK BA.

Postup zberu tohto odpadu vykonávaný oprávnenou spoločnosťou:

- NO sa odváži vo verejnej lekárni na kalibrovaných váhach.
- Vystaví sa potvrdenie o odobratom množstve odpadu, ktoré potvrdia svojimi podpismi a pečiatkami zodpovedný zamestnanec lekárne a zamestnanec oprávnenej spoločnosti. Zamestnanec oprávnenej spoločnosti odovzdá lekárni prázdne priesvitné a modré vrecia.
- Zamestnanec oprávnenej spoločnosti označí vrecia s odpadom názvom a adresou lekárne a odvezie do spaľovne NO.
- Zamestnanec spaľovne potvrdí sprievodný list NO a zapíše množstvo dovezeného odpadu. Sprievodné listy NO nasledne kontroluje poverený zamestnanec ŠÚKL.
- Potvrdenie o odobratom množstve odpadu od obyvateľstva a vlastného odpadu lekáreň sa predkladá kontrolným orgánom ŠÚKL pri vykonávaných kontrolách vo verejnej lekárni.

Lieky, ktoré vznikli ako odpad v lekárni (preexpirované, znehodnotené a pod.) sa zbierajú do modrého polyetylénového vreca a lekáreň zabezpečí ich likvidáciu na vlastné náklady.

Lieky, ktoré obsahujú OPL a prekurzory drog preexpirované alebo inak znehodnotené vo verejnej lekárni zbiera lekáreň zvlášť a po ich evidencii podľa § 27 zákona č. 139/1998 Z. z. zabezpečí ich likvidáciu cez spoločnosť (s povolením od MZ SR na zaobchádzanie s OPL a povolením od ŠÚKL na zaobchádzanie s prekurzormi drog) na vlastné náklady.

Verejná lekáreň nesmie do vreca pre lieky nespotrebované fyzickými osobami zhromažďovať lieky, ktorým prešla doba expirácie alebo boli inak znehodnotené počas skladovania a ich uchovávanía vo verejnej lekárni. V prípade, že inšpekcia pri kontrole dodržiavania správnej lekárenskej praxe zistí neplnenie tejto povinnosti, bude postupovať v zmysle príslušných právnych predpisov.

ŠÚKL listom požiadal občanov, aby pri odovzdávaní liekov do lekárne dodržiavali tieto zásady:

- Nespotrebované lieky odovzdávali do verejnej lekárne iba vo vnútornom obale (blister, sklenená alebo plastová nádoba, hliníková tuba). Vonkajší obal lieku a príbalová informácia pre pacienta (PIL) z nespotrebovaných liekov patria do bežného komunálneho odpadu.

- Medzi tento odpad nepatrí odpad z výživových doplnkov (vitamíny a iné doplnky stravy), z kozmetických prípravkov, zo zdravotníckych pomôcok a z homeopatických liekov.
- Právnické a fyzické osoby (podnikatelia) si zabezpečujú likvidáciu svojich nespotrebovaných liekov sami na vlastné náklady (cez spoločnosti, ktoré majú povolenie na prepravu a likvidáciu daného nebezpečného odpadu).

Oznam pre občanov o zaobchádzaní s nespotrebovanými liekmi umiestni prevádzkovateľ v oficiálnej verejnej lekáreň (príloha č. 4).

4. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Tento metodický pokyn nahrádza MP 105/2012 verziu 4 s účinnosťou od 15.09.2016.

5. PRÍLOHY

Príloha č. 1 Opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s nebezpečným odpadom

Príloha č. 2 Identifikačný list nebezpečného odpadu

Príloha č. 3 Prevádzkový poriadok lekáreň pre miesto vyhradené na zhromažďovanie nebezpečného odpadu

Príloha č. 4 Oznam pre občanov o zaobchádzaní s nespotrebovanými liekmi

PharmDr. Zuzana Baťová, PhD., v.r.
riaditeľka ŠÚKL

Adresa držiteľa povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti**Opatrenia pre prípad havárie pri nakladaní s nebezpečným odpadom**Úvod

Opatrenia pre prípad havárie sú zamerané na likvidáciu následkov havárie, ktorá môže vzniknúť pri nakladaní s NO z liekov.

Havária – definícia

Za haváriu možno považovať mimoriadnu udalosť spôsobenú ľudskou činnosťou alebo živelnými pohromami, čiastočne alebo úplne neovládateľnú, časovo a priestorovo neohraničenú, ktorá má nepriaznivé dopady na život, zdravie ľudí a životné prostredie.

1. Všeobecná časť

Základné údaje: *Adresa držiteľa povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti*

Adresy miest výkonu činnosti, v ktorých sa nakladá s NO:

2. Pohotovostná časť

Priestory s potenciálom nebezpečenstva vzniku havárie pri nakladaní s NO

Priestor vo verejnej lekárni, kde sa zhromažďuje NO (lieky nespotrebované fyzickými osobami).

Ohlasovacia povinnosť externým organizáciám je v nasledovnom rozsahu:

- SIŽP – Slovenský inšpektorát životného prostredia, Prievozská 30, Bratislava, tel. č. 02/58282405, 0903770102,
- Okresný úrad *adresa a kontaktné údaje na príslušný okresný úrad*
- Štátny ústav pre kontrolu liečiv, Kvetná 11, 825 05 Bratislava, tel. č. 02/507 01 111
- Modrá Planéta spol. s.r.o., Košická 37, 821 09 Bratislava, tel. č. 0907 259 380

Možné prípady únikov odpadov do prostredia:

- neovládateľný náhodný únik NO do pôdy a do prostredia súvisiaceho s povrchovými alebo podzemnými vodami,
- únik NO pri možných poruchách a haváriách dopravnej techniky, ktorý môže byť príčinou následného znečistenia pôdy alebo vody,
- únik NO pri nezodpovednej manipulácii s nim, čo môže byť príčinou znečistenia pôdy alebo vody,
- pri porušení obalov (papierových a plastových), v ktorých sú odpady umiestnené,
- dopravná nehoda,
- nepredvídateľné živelné pohromy – udalosti.

Zoznam nebezpečných odpadov, ktoré sa zhromažďujú v miestach výkonu činnosti:

Katalógové číslo	Názov skupiny
200131	cytotoxické a cytostatické liečivá,
180108	cytotoxické a cytostatické liečivá,

3. Operatívna časť

Havárie, ktoré môžu zapríčiniť jednotlivé odpady:

- únik látok do pôdy a podzemnej vody (kat. č. 200131, 180108).

Adresa držiteľa povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti**Prevenia vzniku jednotlivých druhov havárii**

Nebezpečný odpad je skladovaný tak, aby pri bežnej manipulácii s ním a jeho uložení bol vylúčený únik do vonkajšieho prostredia. Manipulovať s NO môžu iba zamestnanci verejnej lekárne.

S nebezpečnými odpadmi je potrebné manipulovať tak, aby:

- nedošlo k úniku škodlivých látok mimo obal,
- nedošlo k preplneniu zberných obalov,
- boli zhromažďované vo vhodných obaloch,
- boli prepravené bezpečným spôsobom,
- boli zhodnotené alebo zneškodnené vhodným spôsobom.

Fyzikálno-chemické a nebezpečné vlastnosti jednotlivých druhov NO, opatrenia pri manipulácii a skladovaní, odporúčané spôsoby zneškodňovania, opatrenia pri nehodách a požiaroch, návod na poskytnutie prvej pomoci v prípade zasiahnutia škodlivými látkami sú zapísané v *Identifikačných listoch NO*, ktorými sú označené priestory, kde sa zhromažďuje NO.

Opatrenia na zneškodnenie následkov havárie a zabránenie ďalšiemu úniku nebezpečných látok:

- neodkladne ohlásiť haváriu
- odstrániť príčinu havárie,
- zabrániť vzniku škodlivých následkov havárie,
- okamžite pozbierať zvyšky škodlivých látok, resp. nasiaknutého sorpčného materiálu,
- varovať užívateľov objektu, ktorí by mohli byť haváriou ohrození;
- zistiť plošný rozsah havárie odmeraním plochy, na ktorej boli rozliate škodlivé látky,
- zistiť hĺbkový rozsah havárie,
- zneškodniť kontaminovaný materiál prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Opatrenia na zneškodnenie následkov havárie a zabránenie ďalšieho úniku škodlivých látok majú čo najviac vylúčiť alebo znížiť následky vzniknuté únikom škodlivých látok do okolitého prostredia.

Prvá zdravotná pomoc

V prípade, že pri havárii došlo k úrazu, príp. aj k poškodeniam zdravia, podľa povahy zranenia, je potrebné okamžite privolať rýchlu lekársku pomoc (**tel. č. 155 prípadne č. 112**).

Zoznam pomôcok a materiálov na bezprostredný zásah:

Obaly:

- záchytné vrecia - na znehodnotený havarijný materiál,
- pozinkované vedro.

Pracovné pomôcky: lopata, metla.

Platnosť havarijných opatrení

Havarijné opatrenia sú platné odo dňa ich podpisu až do ich zrušenia, alebo zmeny.

Miesto umiestnenia havarijných opatrení

Havarijné opatrenia sú umiestnené vo všetkých priestoroch, kde sa nakladá s NO.

Aktualizácia havarijných opatrení

Za aktualizáciu havarijných opatrení zodpovedá poverený zamestnanec.

Podpis:

podpis konateľa a pečiatka

Dátum:

Adresa držiteľa povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti

IDENTIFIKAČNÝ LIST NEBEZPEČNÉHO ODPADU
(kat č. 200131 a 180108)

1. Názov odpadu: CYTOTOXICKÉ A CYTOSTATICKÉ						
2. Kód odpadu:						
3. Fyzikálne a chemické vlastnosti odpadu: Tuhé a práškovité látky, látky, tablety, masti, tinktúry a ampulky s obsahom farmakologicky účinných látok, plnidiel a pomocných látok. Odpad chemicky indiferentný.						
4. Nebezpečné vlastnosti odpadu: H 11 Chronická toxicita a oneskorený účinok H 12 Ekotoxicita						
5. Odporúčané spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania: Odpad sa zneškodňuje činnosťou D10 - spaľovanie na pevnine.						
6 Opatrenia pri haváriách a požiaroch: 6.1. Pri rozsypaní, rozliatí, úniku plynov a pod.: Dôkladné mechanické očistenie povrchu, v prípade tekutých látok dekontaminácia povrchu povrchovoaktívnou látkou (piliny, vapex), uloženie odpadu do nepriepustného obalu. 6.2. Vhodné hasiace prostriedky: Penový alebo práškový hasiaci prístroj 6.3. Prvá pomoc: Umytie postihnutej časti tela vodou a mydlom, pri požití vyvolať zvracanie a postihnutého odviezť na lekárske ošetrovanie.						
7. Ďalšie údaje:						
8. Pôvodca odpadu (nárzov a sídlo): <i>Adresa verejnej lekárne</i> / Štátny ústav pre kontrolu liečiv, Kvetná 11, 825 08 Bratislava telefón: 02/507 01 111 e-mail: sukl@sukl.sk						
9. Spracoval poverený zamestnanec lekárne: Meno a priezvisko: Adresa organizácie <i>Adresa verejnej lekárne</i> / Štátny ústav pre kontrolu liečiv, Kvetná 11, 825 08 Bratislava telefón: e-mail: Dátum : _____ Podpis, meno a priezvisko, odtlačok pečiatky						

Adresa držiteľa povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti

**Prevádzkový poriadok lekárne pre miesto vyhradené na zhromažďovanie
nebezpečného odpadu
(kat. č. 200131 a 180108 cytotoxické a cytostatické látky)**

- 1) Verejná lekáreň zhromažďuje nebezpečný odpad (ďalej NO, lieky nespotrebované fyzickými osobami) na vyhradenom mieste v hrubom priesvitnom polyetylénovom vreci, ktoré určil Štátny ústav pre kontrolu liečiv, ktorý zabezpečuje zneškodnenie tohto odpadu.
- 2) Miesto zhromažďovania nebezpečného odpadu je označené identifikačným listom NO, opatreniami pre prípad havárie pri nakladaní s NO a prevádzkovým poriadkom,
- 3) Ak fyzické osoby odovzdajú lieky v polyetylénových vreciach alebo iných obaloch, lieky je potrebné vysypať do polyetylénových vriec určených na daný odpad a prinesené obaly vyhodiť do komunálneho odpadu.
- 4) Ortuťové teplomery a ihly sa zbierajú oddelene do plastových fliaš. Odovzdávajú sa samostatne pri zbere odpadu Modrej Planéte s.r.o. Pri manipulácii s odpadom sa používajú ochranné rukavice.
- 5) Medzi nebezpečný odpad nepatrí odpad z výživových doplnkov (vitamíny a iné doplnky stravy), z kozmetických prípravkov, zo zdravotníckych pomôcok a z homeopatických liekov.
- 6) Odpad je zabezpečený pred zneužitím alebo odcudzením.
- 7) Kontrolnému orgánu sa umožní prístup na miesta, kde sa odpad zhromažďuje.
- 8) Odvoz odpadu sa uskutoční 2x ročne, t. j. jarným zvozom (marec - apríl) a jesenným zvozom (október – november). Okrem pravidelného zvozu sa vykoná aj nepravidelný zvoz v prípade havárie alebo ukončenia činnosti lekárne.
- 9) V prípade havárie pri nakladaní s NO sa upovedomí štátny ústav a prepravca odpadu a postupuje sa v súlade s opatreniami pre prípad havárie.

V *obec*, platné od dňa:

podpis konateľ'a a pečiatka

OZNAM PRE OBČANOV O ZAOBCHÁDZANÍ S NESPOTREBOVANÝMI LIEKMI

Vážení občania,

Štátny ústav pre kontrolu liečiv (ŠÚKL) Vás žiada o spoluprácu v súvislosti s likvidáciou nespotrebovaných liekov.

Najdôležitejšia zásada:

lieky, ktoré nebudete ďalej užívať a lieky po dátume expirácie **nevyhadzujte do komunálneho odpadu**, pretože sú nebezpečným odpadom, ktorý môže znečistiť prostredie a ohroziť zdravie ľudí. Ich likvidáciu zabezpečuje Štátny ústav pre kontrolu liečiv v na to určených spaľovniach z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Kvôli zabezpečeniu správnej **likvidácie nespotrebovaných liekov ako nebezpečného odpadu a ich oddelenia od bežného odpadu**, Vás žiadame o nasledovnú spoluprácu:

- **nespotrebované lieky odovzdajte do lekárne iba vo vnútornom obale** (blister, sklenená alebo plastová nádoba, hliníková tuba). Vonkajší obal lieku a príbalová informácia pre pacienta (PIL) z nespotrebovaných liekov patria do bežného komunálneho odpadu,
- **medzi tento odpad nepatrí odpad z výživových doplnkov** (vitamíny a iné doplnky stravy), **z kozmetických prípravkov, zo zdravotníckych pomôcok a z homeopatických liekov,**
- **právnické a fyzické osoby (podnikatelia) si zabezpečujú likvidáciu** svojich nespotrebovaných liekov sami na vlastné náklady (cez spoločnosti, ktoré majú povolenie na prepravu a likvidáciu daného nebezpečného odpadu).

Ročne sa zlikviduje v spaľovniach priemerne 100 000 kg odpadu z nespotrebovaných liekov, čo zaťažuje štátny rozpočet, teda nás všetkých, sumou okolo 300 000 €. Dbajme na to, aby sme správne zaobchádzali s liekmi. Nadmerné množstvo nespotrebovaných liekov zaťažuje našu peňaženku 2x. Prvýkrát, keď za lieky platíme, či už ako občania alebo prostredníctvom zdravotných poisťovní a druhýkrát za ich likvidáciu.

Vopred ďakujeme za Vašu spoluprácu!

Dátum: 09. mája 2012

PharmDr. Ján Mazag
riaditeľ